

»Bra om läkare engagerar sig i klimatfrågan«

Läkare bör engagera sig i klimatfrågan, eftersom den påverkar hälsan. Men att Läkarförbundet ska göra det är inte självklart.

Så kan man sammanfatta svaren i den lilla rundfrågning som Läkartidningen gjorde bland läkare på riksstämman.

Två skribenter i detta nummer tar upp klimatfrågan, se sidorna 4001 och 4018. De anser båda att svenska läkare bör engagera sig.

Bland annat sägs att »läkare har en central roll i klimatfrågan« och »läkarkåren varit märkligt tystlåten«. Det framgår också att det brittiska läkarförbundet, British Medical Association, har bildat ett »koldioxidråd« för att påverka.

Hotande klimatförändringar och global uppvärmning har lyfts fram i medierna under hösten. En av anledningarna är den brittiska så kallade Stern-rapporten som beskriver klimatförändringarna som ett allvarligt globalt hot som kräver omedelbara globala åtgärder.

Enligt rapporten kommer klimatförändringarna att påverka livsbetingelserna för människan på jorden – tillgången till vatten, mat, hälsa och miljö.

Om 50 år kommer dödligheten att ha ökat på grund av undernäring och hetta. Vektorburna sjukdomar som malaria och dengue-feber har spridit sig och omkring 200 miljoner människor beräknas vara på flykt undan höjda vattennivåer, översvämningar och intensiv torka. De värsta effekterna kan dock undvikas om åtgärder vidtas nu, enligt rapporten.

Elisabet Ohlin

elisabet.ohlin@lakartidningen.se

■ Bör svenska läkare och Sveriges läkarförbund engagera sig i klimatfrågan? ■ Om ja, hur då?

Eva Nilsson Bågenholm, ordförande i Läkarförbundet:

– Ja, vad gäller läkare. Nej vad gäller Läkarförbundet. Det är bra om läkare engagerar sig i klimatfrågan men det är inte en fråga för Läkarförbundet. Vi har så mycket uppgifter så jag tycker inte vi ska jobba med klimatfrågan. Men det finns en intresseförening för läkare som är intresserade av miljöfrågor.¹

Gunilla Hellquist, allmänläkare, Göteborg:

– Spontant ja, men jag har egentligen inte funderat på det. – Vi behöver skaffa oss kunskap om hur vår livsstil påverkar klimatet och hur klimatet påverkar vår hälsa och se att det är ett av läkarnas ansvarsområden.

Rebecka Godtman, läkarstuderande, Linköping:

– Nej, jag tycker nog inte att Läkarförbundet ska göra det, men de som brinner för frågan ska självklart driva den.

Margareta Troein, specialist i allmänmedicin och universitetslektor, Lund/Malmö:

– Ja. Läkare engagerar sig i olika frågor som rör vår överlevnad så om det är ett hot mot vår existens så är det självklart att vi ska engagera oss. Jag är övertygad om att det är ett hot, men det är inte säkert att förbundet ska engagera sig. Vi kan göra något själva. – Det kan jag inte svara på.

Jann Storsaeter, barnläkare, Stockholm:

– Ja. Det finns vissa specifika medicinska aspekter och ett antal artiklar publicerade som rör prevention av infektionssjukdomar, till exempel myggburna infektionssjukdomar som sprider sig på grund av global uppvärmning.

– Ett sätt är självklart att använda modern teknik och reducera onödigt resande till exempel till kongresser. Läkare tar alla internationella resor för givna. Jag ser också en stor aktivitet från läkare i den här frågan i internationella tidskrifter.

Niklas Karlsson, ögonläkare, Örebro:

– Ja, varför inte. Det är viktigt för alla grupper i samhället att engagera sig i frågan.

– Bra fråga. Det har jag inte tänkt på, men genom att engagera sig i debatten kanske.

Enkät: **Elisabet Ohlin**
Foto: **Lena Garnold**

¹Föreningen Läkare för miljöns webbplats: <http://www.dnsy.se/lfm>.

Fast jobb till ST-läkare i Östergötland

Alla visstidsanställningar av ST-läkare i Östergötland ska omgående omvandlas till tillsvidareanställningar, lovar landstinget i Östergötland.

– Från och med nu ska alla vara tillsvidareanställda, säger Agneta Westerdahl, personaldirektör i landstinget.

– Vi är väldigt nöjda med att vi har nått fram till det här, säger Stig-Eric Åström, ordförande i Östergötlands läkarförening.

Men för säkerhets skull vill läkarföreningen ha ett avtal med landstinget om saken. Redan för ett och ett halvt år sedan utfäste landstinget att alla ST-läkare skulle ha tillsvidareanställning, men vid en kontroll i höstas visade det sig att ett 50-tal ST-läkare vid Universitetssjukhuset i Linköping saknade fast anställning.

Agneta Westerdahl tycker inte att det behövs ett avtal.

– De måste lita på att vi gör det här, men vi ska träffa läkarföreningen och då får vi ta ställning till det. Vi ska vara en bra utbildnings- och arbetsgivare och alla stora landsting gör det här, så då ska vi göra det också, säger hon.

I Stockholm, Göteborg och Umeå har ST-läkarna fått fast jobb, men inte i Malmö/Lund och Uppsala.

Elisabet Ohlin

Ökad studenttätthet drabbar handledning

Antalet studenter i vårdteamen har ökat sedan 2004 och det påverkar handledningen negativt, enligt Medicine studerandes förbund, MSF, som undersökt hur studenterna upplever handledningen.

– Det är många fler läkarstudenter på universitetssjukhusen idag jämfört med för bara några år sedan. Samtidigt har sjukhusen betydligt färre sängplatser idag. Sammantaget gör detta att den kliniska praktiken har försämrats, säger Hanna Åsberg, ordförande i MSF.

Enligt 2006 års enkät gav studenter som varit i vårdteam med 1–2 studenter ett medelbetyg på 4,48 (av 6 möjliga) på sina medicin- och kirurgikurser, medan studenter i grupper om 5–6 värderade kurserna till 3,23. Skillnaderna är kopplade till de praktiska kunskaperna och studenttättheten, inte till den teoretiska delen.

52 procent av studenterna på kirurgikursen hade i år varit i vårdteam med 1–2 studenter, jämfört med 68 procent 2004. ■